

RAADSBSLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendnummer:
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2018-2020	12 december 2017	17.12.10

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 24 oktober 2017 met zaaknummer 2017037297;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 21 november 2017;

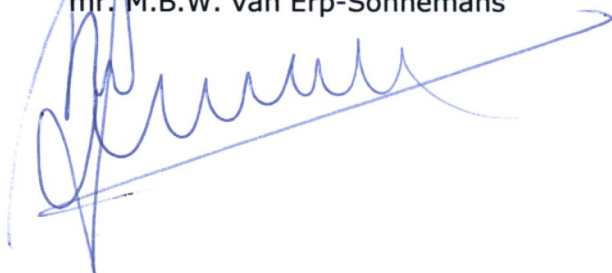
gelet op artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer;

besluit:

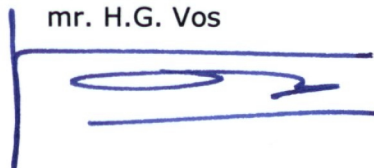
1. vast te stellen het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2018-2020, bestaande uit:
 - Verlengen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2013-2017;
 - Evaluatie 2013-2017 en Plannen 2018-2020;
 - Actualisatie hemelwaterbeleid;
 - Kostendekkingsplan.
2. in te stemmen met de keuze voor variant 3 uit het kostendekkingsplan:
 - Begroting 2018 te wijzigen conform advies;
 - De rioolheffing te verhogen met 5,9% per jaar (exclusief inflatie) voor de jaren 2019 tot en met 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 12 december 2017.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
mr. H.G. Vos

RAADSVOORSTEL

BIJ ZAAKNUMMER: 2017037187

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2018-2020	-7-	12 december 2017	17.12.10	ThM

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Binnen de samenwerking "doelmatig waterbeheer Brabantse Peel" wordt het project "water in de omgevingswet" uitgevoerd. Hierbij ontwikkelen wij gezamenlijk een visie, met keuzemogelijkheden, voor de invulling van de gemeentelijke watertaken in de brede zin van het woord. Volgens planning wordt deze visie in 2018 afgerond. Binnen de samenwerking is afgesproken om daar waar nodig de geldigheid van de huidige GRP's te verlengen. Vandaar dat wij het GRP 2013-2017 willen verlengen maar met actualisatie van het hemelwaterbeleid en het kostendekkingsplan.

Middels de actualisatie van het hemelwaterbeleid willen wij duidelijkheid geven aan initiatiefnemers betreffende het gemeentelijk hemelwaterbeleid. De Brabant brede Keur van 2015 laat met name in de regels rond "toename verhard oppervlak" te veel kansen liggen om het watersysteem en de riolering klimaatbestendig te maken. De gemeente Asten wil met de actualisatie van het hemelwaterbeleid wel deze kansen aangrijpen via het bestemmingsplan.

Ook is het kostendekkingsplan geactualiseerd. Hierin zijn 4 varianten uitgewerkt. De basisvariant is volgens het huidige GRP en heeft verkorte afschrijvingstermijnen van 20 jaar. Dit is echter niet meer in overeenstemming met de BBV eisen. Er dient gekozen te worden tussen activeren met afschrijvingstermijnen gelijk aan de gebruiksduur of sparen. Bij activeren is het niet reëel om geen rentelasten (variant 1) in de toekomst toe te rekenen, aangezien de boekwaarde ruim 30 miljoen euro wordt. Met het toerekenen van rente (variant 2) gaan de lasten voor de toekomstige generaties nog verder stijgen. Door nu over te stappen van activeren naar sparen (variant 3) blijven de lasten voor de toekomstige generaties verantwoord.

Beslispunten

1. Vast te stellen het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2018-2020, bestaande uit:
 - Verlengen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2013-2017;
 - Evaluatie 2013-2017 en Plannen 2018-2020;
 - Actualisatie hemelwaterbeleid;
 - Kostendekkingsplan.
2. In te stemmen met de keuze voor variant 3 (sparen) uit het kostendekkingsplan:
 - Begroting te wijzigen conform advies;
 - De rioolheffing te verhogen met 5,9% per jaar (exclusief inflatie) voor de jaren 2019 tot en met 2021.

Inleiding

Gemeenten hebben volgens de Wet Milieubeheer en de Waterwet drie zorgplichten:

- Afvalwaterzorgplicht: Inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- Hemelwaterzorgplicht: Inzameling en verwerking van (overtollig) afvloeiend hemelwater;
- Grondwaterzorgplicht: Inzameling en verwerking van overtollig grondwater.

Vanuit het landelijk Bestuursakkoord Water (BAW, 2011) werken gemeenten en waterschappen in regio's aan verdergaande samenwerking in het waterbeheer, in het bijzonder de afvalwaterketen. Aanleiding is de nadrukkelijke (politieke) wens tot kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering van kwetsbaarheid. De gemeente Asten maakt onderdeel uit van de samenwerking doelmatig waterbeheer Brabantse Peel.

Binnen de samenwerking is het project "water in de omgevingswet" opgestart. Met dit project ontwikkelen wij gezamenlijk een visie, met keuzemogelijkheden, voor de invulling van de gemeentelijke watertaken in de brede zin van het woord. Deze visie moet concrete handvaten geven voor de invulling van het thema water bij de omgevingsvisies van de individuele gemeenten en doorvertaling naar eventueel op te stellen rioleringsplannen en waterplannen. Binnen de samenwerking is afgesproken om daar waar nodig de geldigheid van de huidige GRP's te verlengen met een actualisatie van het kostendekkingsplan en daar waar wenselijk aanpassingen/aanvullingen te doen. Volgens planning wordt het project "water in de omgevingswet" in 2018 afgerond. Waarna (gezamenlijk) nieuwe GRP's opgesteld kunnen worden of dat de visie geïmplementeerd kan worden in de omgevingsvisies en -plannen.

Conform de Wet Milieubeheer Artikel 4.22 moet iedere gemeente een vastgesteld Gemeentelijk Rioleringsplan hebben. Het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan heeft een looptijd tot eind 2017. Voorgesteld wordt om het huidige GRP 2013-2017 te verlengen met een actualisatie van het kostendekkingsplan en het hemelwaterbeleid. De verlengingsperiode van 3 jaar is ruim gekozen, zodat er enige flexibiliteit is richting de samenwerking en richting de keuze tussen een nieuw GRP of implementatie in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Het is dus heel goed mogelijk dat dit (verlengde) GRP 2018-2020 niet de volledige looptijd doorloopt.

Wat willen we bereiken

Middels het Gemeentelijk Rioleringsplan wil de gemeente invulling geven aan een duurzame inzameling en verwerking van afvalwater, hemelwater en overtollig grondwater en een duurzaam beheer van het gemeentelijk rioolstelsel. De riolering draagt namelijk bij aan de volksgezondheid, de kwaliteit van de leefomgeving en beschermt de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater.

Wat gaan we daarvoor doen

Verlengen van het huidige GRP, wil zeggen dat de huidige werkwijze en het huidige beleid wordt voortgezet. De evaluatie van de maatregelen en acties uit het huidige GRP is opgenomen in de bijlage. Hierin is weergegeven of de maatregelen en acties zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn, in voorbereiding zijn, zijn komen te vervallen of zijn uitgesteld. Tevens zijn de plannen opgenomen voor de periode 2018-2020. Dit is in overeenstemming met de begroting 2018 incl. meerjarenbegroting.

In maart 2015 is de Brabant brede Keur in werking getreden. Hierbij hebben de drie Brabantse waterschappen hun regels geüniformeerd. De gemeente Asten heeft samen met de overige gemeenten van de samenwerking doelmatig waterbeheer Brabantse Peel tevergeefs bezwaar gemaakt op de Keur. De Keur laat met name in de regels rond "toename verhard oppervlak" te veel kansen liggen om het watersysteem en de riolering klimaatbestendig te maken. Het gaat dan om de volgende punten:

- Vrijstelling van compensatie voor een toename verhard oppervlak tot 2000m²;
- Toepassen gevoeligheidsfactor die zorgt voor een compensatiereductie van 50% of 75%;
- Compensatie gaat alleen over de toename van verharding en niet over de volledige nieuwbouw.

Door deze kansen niet te benutten, worden de effecten van afkoppelprojecten gedeeltelijk teniet gedaan. De huidige "taakopvatting hemelwater gemeente Asten" in het GRP 2013-2017

geeft onvoldoende duidelijkheid over eisen op de punten waar de Keur kansen laat liggen. Middels de actualisatie van het hemelwaterbeleid wordt duidelijkheid geboden aan o.a. initiatiefnemers, zodat dit hemelwaterbeleid in bestemmingsplannen tot uiting komt.

Ook het kostendekkingsplan riolering is geactualiseerd. Het kopje "Wat mag het kosten" gaat hier verder op in.

Conform de Wet Milieubeheer zijn Provincie en Waterschap betrokken geweest bij het tot stand komen van het GRP 2018-2020. Zij hebben hun advies/bevindingen over het ontwerp-GRP gegeven (de volledige reacties zijn als bijlage bijgevoegd):

Provincie

De Provincie geeft geen inhoudelijk reactie meer. De afgelopen jaren is er sprake van dat deze provinciale rol verdwijnt en er met name sprake is van afspraken tussen gemeente en waterschap over doelmatig waterbeheer. Ook in de Omgevingswet komt er ten aanzien van het GRP geen provinciale rol terug. Onder de Omgevingswet zal het GRP als verplicht gemeentelijk plan verdwijnen, wel kan een gemeente facultatief een programma opstellen.

Waterschap

Het waterschap kan zich vinden in het verlengen van het huidige GRP en kijkt uit naar de resultaten van het project "Water in de omgevingswet" van de samenwerking doelmatig waterbeheer Brabantse Peel. De opmerking betreffende de actualisatie hemelwaterbeleid is verwerkt, zodat duidelijk is wanneer de gemeente kiest voor stimuleren, ontzorgen en afdwingen bij het afkoppelen van particuliere verharding.

Mogelijke alternatieven

Voorgesteld wordt om het huidige GRP te verlengen, dus ook voortzetting van de huidige keuzen. In het project "water in de omgevingswet" van de samenwerking doelmatig waterbeheer Brabantse Peel ontwikkelen wij gezamenlijk een visie, met keuzemogelijkheden, voor de invulling van de gemeentelijke watertaken in de brede zin van het woord.

Risico's

Riolering is één van de duurste infrastructurele werken van de gemeente. Hier moet zorgvuldig mee omgegaan worden. De riolering maakt deel uit van het watersysteem en dient ter bescherming van de volksgezondheid, het milieu en zorgt voor droge voeten (voorkomen van wateroverlast).

Communicatie

Conform Wet Milieubeheer Artikel 4.23 wordt de vaststelling van het GRP 2018-2020 bekend gemaakt, waarbij wordt aangegeven op welke wijze kennis genomen kan worden van de inhoud van het GRP 2018-2020. Ook wordt het vastgestelde GRP 2018-2020 toegezonden aan het dagelijks bestuur (waterschap), Gedeputeerde Staten en aan de Minister.

Wat mag het kosten

Het uitgangspunt is dat het GRP 100% kostendekkend moet zijn. Dat wil zeggen dat de kosten die gemaakt worden voor de afvalwaterzorgplicht, hemelwaterzorgplicht en grondwaterzorgplicht, gedekt worden vanuit de rioolheffing. Daarnaast moet het GRP voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

In het geactualiseerde kostendekkingsplan zijn 4 varianten opgenomen:

- Basisvariant (huidige methode): Activeren met kortere afschrijvingstermijnen;
- Variant 1: Activeren;
- Variant 2: Activeren rekening houdend met rente;
- Variant 3: Sparen in plaats van Activeren.

Basisvariant (huidige methode)

Om verantwoorde lasten voor toekomstige generaties te houden heeft de raad van de gemeente Asten in 2012 besloten om het afschrijvingsbeleid voor de riolering om te buigen. De afschrijvingstermijnen zijn hierbij verkort van 50 jaar naar 20 jaar (Werktuigbouwkundig en Elektromechanische onderdelen bleven 15 jaar). Op deze manier werden met name de rentekosten voor de toekomstige generaties gedrukt.

De basisvariant gaat uit van voortzetting van dit afschrijvingsbeleid, waarbij de rentecomponent eruit is gehaald. De gemeente mag momenteel geen rente berekenen over de lopende activa, indien er geen leningen uitstaan. Voortzetting van dit afschrijvingsbeleid is niet mogelijk. Volgens de aangescherpte regels van de BBV mogen afschrijvingstermijnen niet korter zijn dan de gebruikstermijn, waardoor er geen verkorte afschrijvingstermijn van 20 jaar toegepast mag worden.

Variant 1 Activeren

Bij variant 1 worden de maximale afschrijvingstermijnen gehanteerd volgens onze financiële verordening 2016, zodat voldaan wordt aan het principe van afschrijven over de gebruikstermijn. De boekwaarden lopen in de loop der tijd fors op tot ruim 30 miljoen euro. Boekwaarden moeten in de toekomst nog afgeschreven worden, waardoor dit lasten zijn voor toekomstige generaties. In deze variant is geen rekening gehouden met rente. Op dit moment heeft de gemeente Asten geen leningen uitstaan, waardoor er geen rente berekend mag worden over lopende activa.

Variant 2 Activeren rekening houdend met rente

Het is niet reëel dat de gemeente geen leningen moet aantrekken om de toekomstige investeringen te financieren gezien de fors oplopende boekwaarde bij het activeren. Variant 2 is gelijk aan variant 1, maar is een inschatting gemaakt voor een reële rente. Deze wordt ingeschat op 1,5% voor nieuwe investeringen. De rentelasten over de lopende activa moeten ook uit de rioolheffing gefinancierd worden. Voor de middellange termijn kunnen de lasten redelijk beperkt gehouden worden, maar op de langere termijn stijgen de lasten. In totaal wordt gedurende de komende 70 jaar, ruim 24 miljoen euro aan rente betaald en ontstaat een restboekwaarde van ruim 30 miljoen euro. Door deze boekwaarde zullen de lasten voor toekomstige generaties nog verder stijgen.

Variant 3 Sparen in plaats van activeren

Volgens de BBV is het ook toegestaan om te sparen voor investeringen. Hiermee worden toekomstige rentelasten beperkt/voorkomen en is de boekwaarde uiteindelijk € 0,-. Doordat de gemeente Asten op dit moment geen leningen heeft uitstaan, wordt er geen rente berekend over de lopende activa. Hierdoor is de omschakeling van activeren naar sparen op dit moment nog mogelijk. Dit in tegenstelling tot de vorige keer bij vaststelling van het GRP 2013-2017 toen de rentelasten te hoog waren voor volledige omschakeling naar sparen, waardoor gekozen is voor het verkorte van de afschrijvingstermijn (basisvariant). Variant 3 sluit het beste aan bij de keuze uit het vorige GRP om ook de lasten voor de toekomstige generaties verantwoord te houden. De stijging van de rioolheffing de komende jaren is bij deze variant gelijk aan de stijging van afgelopen jaren.

Bijlage(n)/ter inzage (incl. AST-nr)

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gemeente Asten 2018-2020
 - GRP gemeente Asten 2013-2017 (AST2017032851)
 - Evaluatie 2013-2017 en Plannen 2018-2020 (AST2017034649)
 - Actualisatie Hemelwaterbeleid (AST2017032852)
 - Kostendekkingsplan (AST2017032853)
- Reactie Provincie Noord-Brabant (AST2017035832)
- Reactie Waterschap Aa en Maas (AST2017037015)